

Пропозиції
до проекту Закону України «Про внесення змін до Кодексу про
адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності за
порушення вимог стоянки великогабаритними та великоваговими
транспортними засобами»
*(реєстр. № 10335 від 12.12.2023)**

Метою законопроекту є нормативне врегулювання питання щодо посилення відповідальності за порушення вимог стоянки великогабаритними та великоваговими транспортними засобами.

У зв'язку з цим пропонується внести зміни до статей 22, 122, 221 та 255 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) та значно підвищити розмір штрафу за порушення правил стоянки великогабаритними та великоваговими транспортними засобами в розмірі чотирьохсот неоподаткованих мінімумів доходів громадян. Також передбачається наділити правом на складання протоколів про адміністративні правопорушення за порушення правил стоянки великогабаритними та великоваговими транспортними засобами уповноважених посадових осіб Національної поліції України та встановити підвідомчість розгляду відповідних адміністративних справ судьями районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів.

За наслідками прийняття законопроекту очікується підвищення ефективності впливу на дисципліну таких учасників дорожнього руху як водії великогабаритних та великовагових транспортних засобів, що має змусити їх утримуватися від скоєння правопорушень, пов'язаних із стоянкою у непризначеному для цього місці.

Законопроект змістовно пов'язаний із Законом України «Про дорожній рух» від 30 червня 1993 року № 3353-ХІІ та Правилами дорожнього руху, затвердженими Постановою Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2001 року № 1306. Підтримуючи необхідність удосконалення положень КУпАП, оптимізації проваджень у справах про адміністративні правопорушення, вважаємо за доцільне зазначити такі ризики цього законопроекту.

По-перше, суттєве збільшення суми штрафу за порушення правил стоянки великогабаритними та великоваговими транспортними засобами до чотирьохсот неоподаткованих мінімумів доходів громадян жодним чином не обґрунтовано та вбачається безпідставним. Розмір суспільної небезпеки від такого правопорушення ніяк не узгоджується із запропонованими санкціями, що потребує їх перегляд. Запропоноване збільшення розміру штрафів тягне автоматичне збільшення доходної частини наповнення державного бюджету. У свою чергу, ця адміністративна репресія остаточно не обґрунтована, не узгоджено розмір штрафних санкцій за вчинення аналогічних, передбачених диспозицією статті 122 КУпАП суміжних діянь у законопроекті та доданих до нього документах, відсутні.

Зазначене суперечить вимогам статті 33 КУпАП щодо встановлених критеріїв накладення адміністративного стягнення, виходячи з характеру вчиненого правопорушення, особи порушника, ступеню його вини, майнового стану, обставин, що пом'якшують і обтяжують відповідальність. У подальшому це може призвести до оскарження та скасування рішень про накладення таких

адміністративних стягнень у судовому порядку, що, безумовно, перешкоджатиме досягненню мети законопроекту – посиленню відповідальності за порушення вимог стоянки великогабаритними та великоваговими транспортними засобами. Таким чином, до законопроекту має бути розроблено та додано фінансово-економічне обґрунтування (включно з відповідними розрахунками), зокрема щодо можливого збільшення доходів державного бюджету в частині сплати штрафів у разі виявлення відповідних правопорушень.

По-друге, відповідно до вимог статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та статті 16 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» до компетенції виконавчих органів сільських, селищних, міських рад і місцевих державних адміністрацій належить вирішення, відповідно до закону, питань додержання правил технічної експлуатації транспорту та дорожнього руху, затвердження вимог до облаштування майданчиків для паркування транспортних засобів з урахуванням норм, нормативів, стандартів у сфері благоустрою населених пунктів, технічних умов, Правил дорожнього руху та інших нормативних документів.

Частина 3 статті 219 КУпАП регламентує, що виконавчі комітети (а у населених пунктах, де не створено виконавчих комітетів, - виконавчі органи, що виконують їх повноваження) сільських, селищних, міських рад розглядають справи про адміністративні правопорушення, у тому числі й передбачені статтею 122 КУпАП. Накладати адміністративні стягнення мають право, в рамках компетенції, уповноважені виконавчим комітетом (виконавчим органом) сільської, селищної, міської ради посадові особи виконавчих органів сільської, селищної, міської ради – інспектори з паркування. Таким чином, у межах нормативних приписів контроль за виконанням та дотриманням правил стоянки великогабаритними та великоваговими транспортними засобами здійснюють державні адміністрації та органи місцевого самоврядування, їх представники, зокрема інспектори з паркування управлінь (інспекцій) відповідних структурних підрозділів. До повноважень вказаних структур, на виконання статті 265⁴ КУпАП відноситься тимчасове затримання (евакуація) великогабаритних та великовагових транспортних засобів у випадку їхнього розміщення, що суттєво перешкоджає дорожньому руху або створює загрозу безпеці руху.

За таких умов було би доцільно надати право складати протоколи за скоєння правопорушень, передбачених диспозицією статті 122 КУпАП, окрім уповноважених посадових осіб Національної поліції України, і посадовим особам – інспекторам з паркування, уповноваженим на те виконавчими комітетами сільських, селищних, міських рад, що, у свою чергу, потребує внесення відповідних змін до частини другої статті 255 КУпАП. Підвідомчість розгляду відповідних адміністративних справ судьями районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів є доречною.

***Дослідницька служба
Верховної Ради України***

**Цей документ підготовлений Дослідницькою службою Верховної Ради України як довідковий інформаційно-аналітичний матеріал. Інформація та позиції, викладені в документі, не є офіційною позицією Верховної Ради України, її органів або посадових осіб. Цей документ може бути цитований, відтворений та перекладений для некомерційних цілей за умови відповідного посилання на джерело.*